

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי כ"ט באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - פ"ב

1. נדר האוסר את האשה בתשמיש, לשיטת רבנן עיניו נפש הוא או רק דברים שבינו לבינה? רצה רב נחמן לפשוט מהמשנה להלן: 'נטולה אני מן היהודים' [אוסרת תשמישים של כל ישראל] יפר חלקו ומשמשו, אבל תהא עדיין אסורה על אחרים, ואם מניעת תשמיש נחשב עיניו נפש מדוע תהא אסורה על אחרים לאחר שיגרשנה הרי בעיניו נפש הפרתו מועילה אף לאחרים. ונדחה: משנת 'נטולה אני מן היהודים' ר' יוסי כתבה שהרי כל סתם שבפרק זה הוא ר' יוסי [כפי שלמו מהייתור 'דברי רבי יוסי'] ולשיטתו לא הסתפקנו, ולא נפשט לשיטת רבנן.
2. שמואל בשם לוי: כל נדרים שיש בהם עיניו נפש בעל מפר לאשתו, חוץ מן הנאתי על פלוני שאינו מפר [כיון שאין לה בזה עיניו], אבל הנאת פלוני עלי - מפר. מהיכן הקשו עליו?
 - א. שנינו: פירות מדינה זו עלי - יביא לה ממדינה אחרת ואינו מפר לה, וכל שכן כאן תהנה מאדם אחר. תירץ רב יוסף: במשנה מדובר שאסרה עליה שבעלה יביא לה מפירות מדינה זו, אך אם היתה אוסרת מכל אדם היה נחשב עיניו נפש.
 - ב. שנינו: פירות חנוני זה עלי - אין יכול להפר, כיון שאפשר ע"י אחר. ובזה אין לתרץ שמדובר שאסרה רק על בעלה להביא, כיון שמהסיפא מוכח שאין מדובר כך: ששנינו 'ואם לא היתה פרנסתו אלא ממנו [מאותו חנוני] - הרי זה יפר' ומדוע יפר אם אפשר ע"י אחר. הגמרא מתרצת - המשנה כר' יוסי, [ככל הפרק] והוראת שמואל היא אליבא דחכמים [ואין יכול להפר משום עיניו נפש, אבל מפר משום נדרים שבינו לבינה].
3. נדרה משתי ככרות, באחת מתענה כשאוכלת אותה, כגון פת קיבר, ובאחת אין מתענה. מה אפשר להפר?
 - א. רב יהודה בשם שמואל: מתוך שהוא מפר על הככר שמתענה - מפר הככר שאינה מתענה, כיון ששתיהן דבר מאכל, [הטעם: כדי שיחול ההפרה על הככר שמתענה בו צריך שיפר את כל הנדר וכלול בו גם הככר השני].
 - ב. רב אסי בשם ר' יוחנן: מפר למתענה, ואין מפר לשאין מתענה. ולשוון ב' כך ענה רב יוחנן לשאלת רב אסי. [הטעם: כדי שיחול ההפרה, מספיק שיפר את חלקי הנדר הראויים להפרה].